

Obsah

Úvodem	3
§ 1 Historie mezinárodního práva a jeho vědy	5
I. Počátky mezinárodního práva	5
1. Povaha mezinárodního práva ve starověku	5
2. Východní samovlády	5
2.1. Mezopotámie	5
2.2. Egypt	6
3. Indie a Čína	6
4. Antické státy	7
4.1. Řecké městské státy	7
4.2. Starověký Řím	8
II. Věda mezinárodního práva ve starověku	9
III. Mezinárodní právo ve středověku	10
1. Právní společenství ve středověku	10
2. Vývoj dosavadních a vznik nových mezinárodně právních pravidel	11
2.1. Válka – volnostní forma vyřizování sporů	11
2.2. Praxe uzavírání mezinárodních smluv	12
2.3. Rozvoj diplomatického práva	13
2.4. Pravidla mořského práva	14
2.5. Pokojné řešení sporů	14
2.6. Vývoj institutu represálií	15
2.7. Vývoj internacionalizace řek	15
2.8. Státní orgány pro mezinárodní styky	16
2.9. Vývoj funkce konzulů	16
2.10. Vývoj institutu asyly	17
2.11. Vývoj neutrality	17
3. Středověké ideje vytvoření mírové organizace	18
4. Mezinárodně právní věda ve středověku	19
4.1. Teologická škola mezinárodního práva	19
4.2. Klasická škola přirozenoprávní	20
4.3. Škola radikálních naturalistů	22
4.4. Pozdní škola přirozenoprávní, tzv. Grotiani	23
4.5. Raní pozitivisté	24
IV. Vznik obecného mezinárodního práva	25
1. Vytvoření právních univerzálně platných pravidel mezinárodního práva	25
2. Význam smluv na vytvoření obecného mezinárodního práva	27
3. Význam mezinárodních konferencí a organizací	27
4. Vliv mezinárodní arbitráže na ustálení obecně platného obyčeje	28
5. Válka v období tradičního mezinárodního práva	29

§ 2	Základní pojmy mezinárodního práva	31
1.	Definice mezinárodního práva	31
2.	Mezinárodní právo veřejné a soukromé	31
3.	Funkce mezinárodního práva veřejného, jeho předmět a systém	32
4.	Územní suverenita a územní výsost	32
5.	Obecné a partikulární mezinárodní právo	35
6.	Dispozitivní a kogentní pravidla	35
7.	Poměr práva mezinárodního k právu vnitrostátnímu	36
§ 3	Subjekty mezinárodního práva	39
1.	Státy	39
2.	Povstalci a národně osvobozovací hnutí	39
3.	Zvláštní politické útvary	42
1.	Vatikán	42
2.	Svrchovaný řád maltézských rytířů	42
3.	Města s mezinárodním statutem	43
3.1.	Tanger	43
3.2.	Svobodné město Gdaňsk (Danzig)	43
3.3.	Svobodné město Krakov	44
3.4.	Klajpeda (Memel)	44
3.5.	Terst	44
3.6.	Jeruzalém	44
3.7.	Rijeka (Fiume)	44
3.8.	Západní Berlín	44
3.9.	Mostar	45
3.10.	Brčko	45
4.	Mezinárodní výbor Červeného kříže	45
4.	Mezinárodní organizace	45
4.1.	Mezinárodní mezivládní organizace	46
4.2.	Mezinárodní nevládní organizace	47
5.	Jednotlivci	48
§ 4	Prameny mezinárodního práva	51
1.	Významy termínu „prameny“ mezinárodního práva	51
2.	Prameny mezinárodního práva smluvního	52
2.1.	Smlouvy sjednané v plné formě	52
2.2.	Smlouvy sjednané ve formě zjednodušené	53
2.3.	Tacitum pactum	53
3.	Prameny mezinárodního práva obyčejového	54
4.	Mezinárodní zdvořilost a mezinárodní morálka	55
5.	Zásady (principy) mezinárodního práva	56
6.	Obecné zásady právní	58
7.	Kodifikace mezinárodního práva a unifikace cestou mezinárodního práva	58
7.1.	Kodifikace	58
7.2.	Unifikace	59

§ 5	Mezinárodně právní odpovědnost	61
1.	Ručení a reparace v tradičním mezinárodním právu	61
2.	Pojem a náležitosti protiprávního chování v současném mezinárodním právu	62
2.1.	Objektivní prvek	62
2.2.	Subjektivní prvek	64
3.	Okolnosti vylučující mezinárodně protiprávní chování	66
3.1.	Přivolení postiženého státu	66
3.2.	Protiopatření reagující na protiprávní chování (aplikace sankcí)	66
3.3.	Vyšší moc a nahodilost	66
3.4.	Tíseň	67
3.5.	Sebeobrana	67
3.6.	Opatření ve stavu nouze	67
4.	Pojem odpovědnosti v současném mezinárodním právu	69
5.	Obsah odpovědnostní povinnosti	69
6.	Odpovědnost při porušení kogentních norem	71
§ 6	Donucení v mezinárodním právu	73
1.	Přímé donucení v současném mezinárodním právu	73
2.	Nátlaková opatření mimoprávní (faktické) povahy	73
3.	Náležitosti represálií	74
4.	Sebeobrana	76
5.	Donucení organizovaným společenstvím států	78
5.1.	Opatření bez použití ozbrojených sil (čl. 41 Charty OSN)	79
5.2.	Opatření s použitím ozbrojených sil (čl. 42 Charty OSN)	79